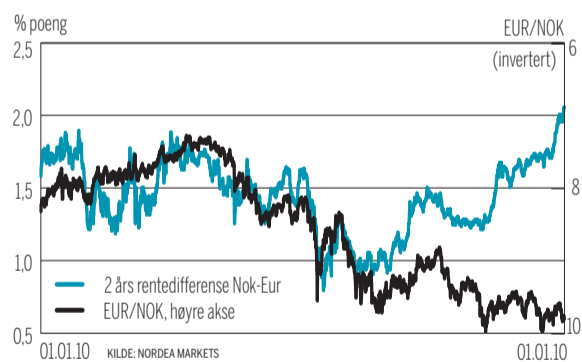

FOTO: EIVIND YGGESETH

Rentedifferanse og kronkurs

bidra til motvilje mot å ta store posisjoner i norske kroner. All erfaring er at krona svekker seg mye om uroen tiltar.

På toppen av dette har vi blitt smittet av en svak, svensk krone. Svenskene må derfor ta noe av skylda. Riksbanken fører en ekstrem pengepolitikk med negative renter og kvantitative lettelsener som har svekket svenskekronen mye. Hvorfor vi smittes er vi ikke helt sikre på. Men det kan skyldes at mange internasjonale aktører betrakter Skandinavia som ett. Ser de en grunn til å selge svenske kroner, følger den norske krona med i dragsuget. I valutamarkedet er vi lillebror.

Norges Banks rentehevinger har så langt ikke hatt nevneverdig effekt på krona, men vi tror dette bildet gradvis vil endre seg. Med fortsatte rentehevinger fra Norges Bank i tråd med deres prognoser, vil vi i løpet av året komme opp på pallen i den internasjonale «rentekonkurransen». Det vil trolig gi økt interesse for krona. Men fortsatt er det et stykke opp til førsteplassen, og den globale usikkerheten vil trolig ikke forsvinne med det første. Vi venter derfor ingen dramatik. Styrkingen blir trolig moderat. Det vil ta tid før rentene blir såpass høye at den norske krona igjen blir en attraktiv valuta.

SKATT

IKKE FOR ALLE: Finansminister Siv Jensen har ifølge artikkelforfatteren lagt frem et forslag som i praksis utelukker digital utgivelse fra nisjemediene fra momsfristak.

FOTO: IVAN KVERME

Momsfritak uten innhold

Regjeringen har i Revidert nasjonalbudsjett varslet innføring av momsfristak på tidsskrifter som utgis digitalt. Finansministeren hevdet at det ville sikre lik behandling av trykte og elektroniske tidsskrifter, i takt med den digitale utviklingen i samfunnet.

Gjesteskribent

MARIANNE BROCKMANN

ADVOKAT OG PARTNER
BUGGE - RSM

FORSLAGET ER TILSYNELATENDE i tråd med Granavolden-erklæringen hvor regjeringen uttalte at mediepolitikken skal stimulere til innovasjon og nyskaping, og samtidig opprettholde den frie pressens tradisjoner og grunnverdier i en ny tid. Det kan også gi inntrykk av å oppfylle Stortingets anmodning til regjeringen i 2017, om å utrede en utvidelse av gjeldende merverdiavgiftsfritak for medier, til å omfatte all digital journalistikk.

Slik er det imidlertid ikke. Tross tydelige signaler fra både Storting og deler av regjeringen, om å ville avgiftsmessig likebehandle digitale nyhetsmedier, og tross gjentatt og iherdig mobilisering fra bransjens side over flere år, har regjeringen lagt frem et forslag som i praksis utelukker digital utgivelse av nyheter fra nisjemedier fra momsfristak.

Papirutgaven av tidsskrift har, på linje med aviser og bøker nytt godt av avgiftsfritak siden 1970, fortsatt solgt gjennom abonnement eller foreningsmedlemskap. Begrunnelsen har vært å verne om ytringsfriheten og det norske språk. I 2016 ble fritaket for papiraviser utvidet til å gjelde elektroniske nyhetsmedier generelt. Det digitale fritaket ble begrenset til medier som representerer såkalte breddeyheter, definert som nyheter av allmenn interesse.

EKSISTERENDE MOMSFRIKAK for digitale nyhetstjenester tilgodeser med andre ord først og fremst de store medieaktørene, og nisjemediene ble definert utenfor. Det var en avgrensning som var vanskelig å forutse eller forstå. Nisjemediene representerer dybdejournalistikken og er en vesentlig premissleverandør i samfunnsdebatten, det være seg innen arbeidsliv, miljø eller annet. Tunge samfunnsaktører som NHO, LO, Tekna og Nito, har derfor støttet representantene for nisjemediene, som Fagpressen, MBL NJ og NR, i deres kamp om avgiftsmessig likebehandling.

Reaksjonene på forslaget som nå er lagt frem av regjeringen er derfor også sterke. Forslaget representerer en åpenbar innsnevring av det som har vært varslet politisk, og er i tillegg godt kamuflert, så den går de forbi som kun forholder seg til pressemeldingen eller de første sidene av lovforslaget.

Regjeringen innleder med å peke på at det er uheldig med ulik avgiftsbehandling av varer og tjenester

med samme innhold og bruksområde. Videre fremheves betydningen av å legge til rette for at tilbydere av tidsskrift skal kunne følge den digitale utviklingen og nyttiggjøre seg mulighetene som ligger i digital publisering. Sist vises det til at forslaget tar sikte på å gjøre det nøytralt for en eksisterende tilbyder å gå over til (hel-)digital publisering, og at valget av publiseringsform skal være nøytralt også for nye tilbydere.

Likevel ender forslaget opp med å utelukke «dynamiske elektroniske publikasjoner som vert endra fortløpende». Med mindre en tilhører en utdøende generasjon ligger det i sakens natur at når en nyhetstjeneste utgis digitalt, så oppdateres den løpende. Altså er den ifølge regjeringens forslag også dynamisk og vil ikke være omfattet av momsfristaket.

REGJERINGEN PRESISERER endog at formålet med momsfristaket ikke er å innføre fritak for publikasjoner som i innhold og bruksområde skiller seg fra en trykket publikasjon. De presiserer endog at fritaket ikke skal åpne for at en bredere krets av tilbydere og publikasjoner enn i dag, blir fritatt.

Forslaget om momsfristak for digitale utgivelse av tidsskrift forutsetter en anvendelse av de samme vilkårene som gjelder for tidsskrifter i papirutgave. Utgiver tvinges med andre ord, som et minimum å måtte forestille seg hvordan et eventuelt trykket tidsskrift, av det digitale innholdet, ville sett ut, for å kvalifisere for momsfristak. Regjeringen kunne like gjerne bedt om at nyhetsartikkelen skrives på latin.

For fremtidige nye digitale utgivere av tidsskrifter er det derfor grunn til å tro at momsfristaket ikke får noen realitet dersom fritaket regelfestes som varslet.

Sannheten synes på denne bakgrunn ganske enkel. Regjeringen ønsker ikke å innføre et momsfristak for digital utgivelse av nyhetstjenester fra nisjemediene. Verken for nye utgivere eller de som tradisjonelt har vært utgitt som tidsskrift i papirutgave. At det åpnes for begrenset bruk av levende bilder og lyd bøter ikke på dette. Heller ikke at det ikke stilles krav om å ha en parallellutgave av tidsskriftet i papir.

Også begrunnelsen for regjeringens standpunkt synes ganske enkel. Proveny. Regjeringens beregninger bygger imidlertid på en forutsetning om at tidsskrift i papirutgave, som i dag har momsfristak, avgiftsberegnes med 25 prosent. Det legges til det proveny regjeringen mener kan hentes inn fra fremtidige digitale utgivelser, hvilket forutsetter et marked og en betalingsvilje hos brukerne. Provenyberegningene bygger med andre ord på premisser som er høyst diskutabile.

Hvorvidt forslaget blir stående med ikrafttredelse 1. juli som varslet, gjenstår etter dette å se.